

Обговорення результатів анкетування аспірантів спеціальності 101 «Екологія» щодо якості освітньо-наукової програми «Екологія»

Анкетування щодо якості освітньо-наукової програми «Екологія» проводилось у вересні 2020 р. серед здобувачів ступеня доктор філософії, які закінчували навчання на 1 – 4 курсах аспірантури, як денної, так і заочної форми навчання. Було опрацьовано 9 анкет.

Серед критеріїв Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара найвищу оцінку отримали такі, як професорсько-викладацький склад (4,8) якість освітніх послуг (4,7) та зміст навчальних програм (4,8). Досить високо було оцінено також ділову репутацію та імідж університету (4,4). Найнижчі оцінки отримали матеріально-технічна база закладу (4,0) та використання новітніх, інтерактивних методів навчання в університеті (3,8).

У цілому актуальність освітньо-наукової програми «Екологія» у світлі останніх тенденцій та розробок у галузі була визнана досить високою (4,7).

Щодо оцінки рівня набутих здобувачами програмних компетентностей у результаті навчання на програмі серед найбільш успішних були вказані здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (4,9); здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (4,8); здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (4,8); вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (4,7); здатність працювати в міжнародному контексті (4,7); здатність працювати автономно (4,8); здатність до формування системного наукового світогляду сучасного природознавства, професійної етики та загальнокультурного світогляду (4,7). Також досить високі оцінки отримали такі набуті компетентності, як здатність проводити дослідження на відповідному рівні (4,4); здатність розробляти та управляти проектами (4,6); здатність до засвоєння концепцій, теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань у сфері екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування (4,6); здатність доносити до слухачів сучасні знання та наукові результати власних досліджень, у тому числі в рамках науково-педагогічної діяльності в галузі природничих наук (4,6); здатність до інтелектуальної творчої діяльності, спрямованій на одержання нових знань та (або) пошук шляхів їх застосування в галузі екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування (4,6); здатність обирати адекватні методи для ефективного вирішення конкретних наукових та науково-практичних задач у галузі екології (4,4); здатність використовувати сучасні досягнення в галузі екології при вирішенні регіональних проблем (4,4).

Серед програмних компетентностей, набуття рівня яких під час навчання оцінено найнижче, названо здатність спілкуватися іноземною мовою (4,2).

Серед програмних результатів, набутих здобувачами під час навчання на програмі, найбільш високо були оцінені наступні: демонструвати володіння загальнонауковими концепціями сучасного природознавства (4,8); формулювати, досліджувати та вирішувати проблеми екології, охорони

довкілля та збалансованого природокористування із застосуванням наукового методу пізнання (4,8); реалізовувати право інтелектуальної власності на результати наукової і науково-технічної діяльності в рамках наукової етики (4,8); спланувати та реалізувати на практиці оригінальне самостійне наукове дослідження, яке характеризується новизною, теоретичною і практичною цінністю та сприяє розв'язанню значущих проблем екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування (4,7); застосовувати сучасні технології просторової екології щодо оптимального ландшафтно-екологічного та територіального планування та використання території (4,7). Інші програмні результати також були оцінені досить високо – не менше 4,6 балів. Єдиний програмний результат, який отримав оцінку 4,3 – це спілкуватися, у тому числі іноземною мовою, в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування.

Щодо загальної якісної оцінки викладання дисциплін циклів загальнонаукової та професійної підготовки за даною ОНП, то на усі питання переважна більшість респондентів надала позитивні відповіді. Наприклад, на такі питання як «Пропонована викладачами інформація значима для підготовки до майбутньої професійної діяльності?»; «Викладачі чітко формулюють цілі та план навчальної роботи даного курсу?»; «Застосовувані методи викладання доцільні і ефективні (дозволяють досягти програмних результатів навчання і компетентностей, визначених в ОНП)?»; «Методи навчання та викладання відповідають принципам академічної свободи?»; «Хотіли б ви надалі зустрітися з цими викладачами (при читанні інших курсів, спецкурсів, як наукового консультанта, в період проходження практики, при виконанні наукової роботи?» та інші відносно дисциплін циклу професійної підготовки усі респонденти відповіли «так» та «скоріш так». Останнє питання отримало 8 відповідей «так» і одну «скоріш так». Іноді зустрічались відповіді «не можу визначитись», які стосувались в основному дисциплін загальнонаукового циклу підготовки. Наприклад, стосовно наступних питань «На заняттях пропонується нова, сучасна наукова інформація?», «Достатньо запланованого часу для виконання завдань для самостійної роботи?». Категорична відповідь «ні» була відмічена лише в одній анкеті у відповідь на запитання «Використовуються інноваційні методи викладання?» стосовно дисциплін циклу загальнонаукової підготовки. Декілька разів відмічалась відповідь «скоріш ні» стосовно питань «Пропонована викладачами інформація значима для підготовки до майбутньої професійної діяльності?», «Викладачі стимулюють творчість студентів з самостійної навчальної та науково-дослідної роботи?», «Достатньо часу приділяється практичним (лабораторним заняттям)?» - для дисциплін циклу загальнонаукової підготовки та по одній такій відповіді на питання «На заняттях пропонується нова, сучасна наукова інформація?», «Використовуються інноваційних методи викладання?» (хоча усі інші відповіді на дане запитання «так» або «скоріш так») - для дисциплін циклу професійної підготовки.

Також анкетування стосувалось ступеня задоволеності здобувачей організацією навчального процесу за освітньою програмою. Найбільш високі оцінки отримали можливість отримання додаткових знань (4,8), індивідуальний підхід викладачів до аспірантів (4,8), організація науково-дослідної роботи (4,6), зручність розкладу занять (4,6). Також достатньо високо були оцінені форми і методи навчання, своєчасність і доступність інформації про навчальні дисципліни, форми контролю, рівень забезпечення навчальною літературою, доступ до Інтернету та до інформаційних ресурсів в університеті, робота та інформативність сайту ДНУ (факультету), режим та умови роботи бібліотеки, існуючі програми академічної мобільності здобувачів вищої освіти (від 4,1 до 4,4). Найнижче була оцінена можливість працювати за комп'ютером в університеті (3,9). Також досить низько респонденти оцінили стан навчальних аудиторій університету (4,0).

У цілому відповідність запропонованої ОНП очікуванням здобувачів була оцінена достатньо високо (4,8), так само як і політика університету, спрямована на забезпечення якісної освіти (4,9). Політика доброчесності в університеті отримала 4,7 балів.

Зауваження здобувачів стосувались покращення матеріально-технічної бази університету, своєчасності ремонту та комп'ютеризації навчальних аудиторій, закупівлі новітнього обладнання, що надало би можливість проведення досліджень на більш сучасному науковому рівні. Також здобувачі побажали терпіння та наснаги викладачам.

Підсумовуючи результати анкетування, хотілося б звернути увагу на такі особливості викладання іноземної мови для здобувачів ступеня доктор філософії, як необхідність більш глибокого засвоєння ними спеціалізованої (фахової) лексики, яка необхідна для роботи з сучасною науковою літературою, для можливості представляти результати своєї роботи на міжнародних конференціях та задля наукового закордонного стажування. Також подальшого розвитку потребує більш широке упровадження інноваційних та інтерактивних методів у навчальний процес здобувачів.

22.10.2020

Відповідальний:
доцент кафедри
зоології та екології

Марія ШУЛЬМАН

Зав. кафедри зоології та екології
д.б.н., проф.

Олександр ПАХОМОВ

Зав. кафедри геоботаніки, ґрунтознавства
та екології, к.б.н., доц.

Вадим ГОРБАНЬ